

DATUM: 12. 1. 2020

Zátěžový test likvidity bank

Obsah materiálu

Zátěžový test likvidity bank	1
Obsah materiálu	1
1. Úvod	2
2. Metodika testu	2

1. Úvod

Cílem zátěžového testování rizika likvidity bank je posoudit míru jejich odolnosti vůči náhlým negativním šokům do jejich toků likvidity a likvidnosti jimi držených aktiv. Test je založen na idiosynkratických šocích jednotlivých bank. Výsledky testu je tak možné interpretovat pouze z hlediska jedné banky. Agregace výsledků přes jednotlivé banky není možná, neboť test předpokládá, že odtok likvidity z jedné banky znamená přítok likvidity do jiné banky. Test je statického charakteru a nemodeluje reakci bank na vygenerovaný šok. Test respektuje likviditní pod-skupiny¹ v domácím bankovním systému.

Hlavním datovým vstupem jsou bankami vykazované údaje ve Výkazu o smluvních splatnostech [AMSIFE10](#). Ty představují datový zdroj pro smluvní splatnosti přítoků, odtoků a vyrovnávací kapacity likvidních aktiv bank. V testu jsou na údaje z Výkazu aplikovány odtokové a přítokové faktory a srážky z hodnoty likvidních aktiv ve vyrovnávací kapacitě. Nastavení parametrů je voleno expertně s ohledem na zavedené praktiky v nástrojích regulace bankovní likvidity, především LCR, a nastavení zvolená v obdobných testech prováděných v zahraničí.² Výsledkem testu je kvantifikace dostatečnosti likvidních aktiv zahrnutých ve vyrovnávací kapacitě pokrýt šokem vygenerované čisté odtoky na horizontu testu šesti měsíců.

2. Metodika testu

Vyrovnávací kapacita banky (b) je složena z likvidní rezervy (LA) v daném období (t) a rozdílu naakumulovaných odtoků (OUT) a přítoků (IN) z minulých období, tedy tzv. čistých odtoků likvidity (NO). Skrze vyrovnávací kapacitu pokrývá banka čisté odtoky (NO) v daném období (t). Test běží dynamicky a na horizontu šesti měsíců ($t = 1$ až 6) zjednodušeně sleduje, zda banka vyčerpá drženou vyrovnávací kapacitu (záporná mezera likvidity; $LG < 0$):

$$\sum_{t=1}^6 LG_t^b = \sum_{t=1}^6 \left(\sum_{j=1}^n LA_{j,t}^b (1 - h_{j,t}) - \sum_{T=1}^t NO_T^b \right)$$

$$NO_t^b = \sum_{j^r=1}^n OUT_{j^r,t}^b r_{j^r,t} - \sum_{j^*=1}^n IN_{j^*,t}^b (1 - p_{j^*,t})$$

Parametry pro srážky z hodnoty aktiv z likvidní rezervy, odtokové faktory a přítokové faktory testu (resp. h , r a p) jsou dány expertně a inspirovány platnou regulací LCR³ (Tab. 1). Parametry mohou

¹ Nařízení Evropského parlamentu a rady (EU) č. 575/2013 ze dne 26. června 2013, čl. 8.

² <https://www.bankingsupervision.europa.eu/press/pr/date/2019/html/ssm.pr190206~3fc0116031.en.html>

³ Požadavek na pokrytí čistého odtoku likvidity LCR má parametry scénáře spíše přísnější ve srovnání s použitými v tomto testu, avšak LCR je zátěžový test na horizontu „pouze“ 30 dní.

být měněny pro účely citlivostních analýz vycházejících z aktuálně vnímaných rizik (např. z důvodu přijatého úvěrového moratoria). V takovém případě bývají parametry testu prezentovány spolu s výsledky.

Do položek likvidních aktiv (LA) jsou zahrnuta tato aktiva (*j*): hotovost, vyplatitelné rezervy v centrální bance, obchodovatelná aktiva (pokladniční poukázky, státní dluhopisy, jiné cenné papíry). Do výpočtu odtoků (OUT) jsou zahrnuty tyto položky (*j'*): závazky z vydaných cenných papírů a ze zajištěných úvěrů, odtoky na vkladech, splatnost derivátů, poskytnuté úvěrové facility, ostatní odtoky (např. přijaté záruky a ručení, přijaté peněžní zástavy). Do výpočtu očekávaných přítoků (IN) jsou zahrnuty tyto položky (*j''*): splatné peněžní částky ze zajištěných úvěrů a transakcí na kapitálovém trhu (např. přítoky z repo operace, dluhopisy), z úvěrů a jiných pohledávek (úroky z úvěrů), splatnost derivátů, splatné cenné papíry ve vlastním portfoliu, ostatní přítoky.

Výsledkem testu je časový vývoj likvidní mezery (LG) pro jednotlivé banky (prezentovány v anonymizované podobě). LG dosahuje kladných hodnot v případě, kdy objem likvidních aktiv ve vyrovnávací kapacitě banky dostačuje k pokrytí čistých odtoků naakumulovaných k danému období. Vývoj tohoto ukazatele ČNB sleduje v měsíční frekvenci na horizontu testu – šest měsíců.

Tab. 1 Příklad scénáře zátěžového testu likvidity

Odtokové položky, míra odtoku:	1M	2 a 3M	nad 3M
Stabilní retailové vklady	2 %	1 %	1 %
Ostatní retailové vklady	3 %	2 %	1 %
Provozní vklady	10 %	7 %	5 %
Neprovozní vklady od úvěrových institucí	100 %	100 %	100 %
Neprovozní vklady jiných finančních zákazníků	25 %	25 %	25 %
Neprovozní vklady od centrálních bank	0 %	0 %	0 %
Neprovozní vklady od nefinančních podniků	10 %	7 %	5 %
Neprovozní vklady od ostatních protistran	15 %	10 %	5 %
Závazky ze zajištěných úvěrů		100 %	
Závazky z vydaných cenných papírů		100 %	
Splatnost derivátů		100 %	
Ostatní odtoky		100 %	
Úvěrové linky retailu	5 %	5 %	5 %
Úvěrové linky NFC	15 %	15 %	15 %
Přítokové položky, srážka v přítoku:	pro každý měsíc		
Retailové úvěry	50 %		
Podnikové úvěry	50 %		
Úvěry ostatních nefinančních protistran jiných než NFC a retail	50 %		
Úvěry a pohledávky vůči ÚI a finančním zákazníkům	0 %		
Ostatní přítoky	100 %		
Přítoky ze zajištěných operací	0 %		
Likvidní aktiva, srážka z hodnoty likvidních aktiv:	pro každý měsíc		
Korporátní dluhopisy	dle kvality 10–100 %		
Kryté dluhopisy	dle kvality 10–100 %		
Akcie	dle kvality 40–100 %		
Ústřední vládní instituce	dle kvality 10–20 %		
Hotovost, pokladniční poukázky, státní dluhopisy	0 %		

Zdroj: ČNB

Poznámka: M = měsíc.

KONTAKT:

Sekce finanční stability

financial.stability@cnb.cz

Na Příkopě 28

www.cnb.cz

115 03 Praha 1